

ဆေးကသံဉ်ဒီသဒါလာ COVID-19 အဂီၢ်

တၢ်တြိဆၢဒီသဒါထီၤတၢ်ဆါသတြိၣ်ကီၤခဲတၢ်ဖဲဒိၣ်မး, ဘၣ်ဆၣ်အဲၤ
အံၤပအိၣ်ဒီးကသံဉ်ဒီသဒါတဖၣ် လၢကဒီသဒါပုၤလၢ COVID-19 လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်လီၤကသံဉ်ဒီသဒါအံၤလၢတလိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အပူၤဆူနအိၣ် န့ၣ်လီၤ.

ဖဲၣ်ဒရၢၣ်ကီၢ်စၢဖိၣ်ပဒိၣ်ကကျၢၢ်ဘၢမၤစၢနကသံဉ်ဒီသဒါအပူၤလီၤ. ပုၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤစၢတဖၣ်ကယုနတၢ်အပူၤလၢ
ကဆဲးန့ၢ်ကသံဉ်ဒီသဒါအဂီၢ်, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်တၢ်ဆိၣ်ကီၤကကျၢၢ်ဘၢတၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤဟ့ၣ်လီၤ
တၢ်မၤစၢတဖၣ်ကဟ့ၣ်လီၤကွၢ်တၢ်အပူၤဖဲနဟ့ၣ်တၢ်အပူၤမ့ၢ်တန့ၢ်ဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

သံကွၢ်မ့ၢ်နလိၣ်ဆဲးပွဲၤဘျီလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

နကလိၣ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒါတနီၤခဲဘျီ, တၢ်ဆၢကတီၢ်ကယံၤလိၣ်သးသၢတုၤလွၢ်န့ၣ်လီၤ. အဂၢၤတဖၣ်န့ၣ်ထဲတဘျီမိၤလီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါတဖၣ် န့ၣ်ပူၤဖျဲးဒီးမၤတၢ်တုၤလီၤတီၤလီၤန့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါတဖၣ်မၤတၢ်တုၤလီၤတီၤလီၤဒိၣ်မးလၢကဒီသဒါ ယျှီၤတြိၣ် လီၤ. အမဲရကၤ တၢ်ဆိၣ်တၢ်ဆိၣ်ဒီးကသံဉ်ကသီတၢ်ကရၢကရီ (U.S.
Food and Drug Administration (FDA) ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤ ကသံဉ်ဒီသဒါတဖၣ်လၢတၢ်ကစ့ၤကိအိၣ်ဖဲ ဂ့ၢ်
ဂီၢ်ဆူအဆၢကတီၢ်ဒီးတၢ်တယုထံၣ်တၢ်ပူၤဖျဲးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢ အနးနးကလဲၣ် တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤတဂၤလၢလၢအသးအိၣ်/၁၂/န့ၣ်ဒီးသးပုၤန့ၢ်အန့ၣ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒါသ့န့ၣ်လီၤ.

COVID-19 ကသံဉ်ဒီသဒါအံၤ/အိၣ်လၢပုၤလၢအသးအိၣ်/၁၂/န့ၣ်/ဒီးသးပုၤန့ၢ်အန့ၣ်ခဲလၢကအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ./ပုၤလၢအသးအိၣ်/၁၂/န့ၣ်/ဘျီ တဖၣ်
ဆဲးသ့ထဲ Pfizer-BioNTech ကသံဉ်ဒီသဒါနီၤန့ၣ်လီၤ./လဲၤကွၢ်ဖဲ/ <https://www.vaccines.gov/> လၢကယုထံၣ် ဒီးရဲၣ်ကျဲၤတၢ်သ့ၣ်
နံၤဖးသီ န့ၣ် တက့ၢ်./နကိးလိၣ်တဲဖဲ/1-800-232-0233.

နကတုၢ်ဘၣ်ကသံဉ်အတၢ်ဒိဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ကသံဉ်ဒီသဒါညီၣ်အဂၢၤအသိး, နစုၣ်ကညိးထီၣ်, တၢ်လီၤကီၢ်, ခိၣ်ဆါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်လီၤဘျီလီၤတီၤ ဖဲတၢ်ဆဲးဘၣ်ကသံဉ်ဒီသဒါဝံၤအလီၢ်ခံ
န့ၣ်လီၤ. တၢ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်လၢကသံဉ်ဒီသဒါတဖၣ်မၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒေးလၢအအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤ တဖၣ်လဲၣ်.

ကသံဉ်ဒီသဒေးအိၣ်တဘျူးကလုာ်.

ကသံဉ်ဒီသဒေးတခါစုၣ်စုၣ်အံၤ/ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤအိၤလၢ/ FDA လၢ တၢ်က စူး ကါ အိၤလၢဂ့ၢ်ဂီၢ်အူန့ၣ်လီၤ./ ကသံဉ်ကသိပုၤမၤတၢ်ဖိ စဲၣ်နီၤ တဖၣ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ် ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးကမံးတံၢ်လၢတၢ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒေး တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အကျိၤ အကျဲတဖၣ် အဂီၢ် (Advisory Committee for Immunization Practices)

ဒီး ဝဲးစထၢၣ်န့ၣ်ကီၢ်စဲၣ်စဲအ့ၣ် တၢ်ယု သ့ၣ်ညါတၢ်ပူၤဖျဲး တၢ် ကွၢ် ကခါကွၢ်တၢ်မၤကရူၢ် (Western States Scientific Safety Review Workgroup) ဟံၣ်ကၢ်ဟံၣ်ကျၢၤဝဲဒၣ်လၢ ကသံဉ်ဒီသဒေးအကံၢ် အစိတုၤ ထီၣ်ဒီးပတၢ်အတီၤပတီၢ်တဖၣ် လၢ တၢ်ပူၤ ဖျဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မတၢ်ကြးဆဲး / COVID-19 ကသံဉ်ဒီသဒေးလဲၣ်.

တၢ်အံၤမ့ၢ်နတၢ်ယုထၢလၢနကမၤန့ၢ်တၢ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒေးလီၤ. နမ့ၢ် ဆၢတံၢ်လၢနကဆဲးကသံဉ်ဒီသဒေးအံၤန့ၣ်, နကြးတဲဘၣ်ပုၤလၢ အ က ဟ့ၣ်လီၤဒီးဆဲးန့ၢ်နကသံဉ်ဒီသဒေးဖဲနမ့ၢ်-

- အိၣ်ဒီးတၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆၢလၢအနးတဖၣ်
- အိၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ကီၢ်
- အိၣ်ဒီးသ့ၣ်လီၤလၢတဘၣ်လိာ်ဘၣ်စး မ့တမ့ၢ် သ့ၣ်ထံဆ့တဖၣ်
- နီၢ်ခိဂံၢ်တြိဆၢတဘၣ်လိာ်ဘၣ်စး မ့တမ့ၢ် အိၣ်ကသံဉ်ကသိလၢ အ မၤဘၣ်ဒီနနီၢ်ခိဂံၢ်တြိဆၢအကျိၤအကျဲ
- အိၣ်ဒီးဟူးသး, ရဲၣ်ကျဲလၢကအိၣ်ဒီးဟူးသး, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ် ဒူးအိၣ်န့ၢ်
- မၤန့ၢ် COVID-19 ကသံဉ်ဒီသဒေးအဂၤတခါ

နတၢ်ကြးဆဲးကသံဉ်ဒီသဒေးဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသ့ၣ် တၢ်ခိ ဆၢ နးနး ကလဲၣ်တဖၣ်ဒီး COVID-19 ကသံဉ်ဒီသဒေးလၢအပူၤကွံာ် တ ဘျီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ယုယုာ်တမံၤလၢလၢကသံဉ်ဒီသဒေးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒေးပုၤယုာ်ဒီးတၢ်ယုာ်လၢအမၤတၢ်, တၢ်စိာ်ဆၢခိတၢ် (messenger RNA (mRNA))ယ မ့တမ့ၢ် အဒိၣ်နီၣ်ဘဲရး(စ), ယုာ်ဒီး တၢ်အသိ, အံသၣ်, ဒီး အံသၣ် ဆၢတဖၣ်လၢကဒီးသဒေး ကသံဉ်ဒီသဒေး ဒီးမၤစၢၤတၢ်အံၤမၤတၢ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်လၢ နီၢ်ခိမိၢ် ပုၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

အစ့ၤကတၢ်နသးကဘၣ်အိၣ်/၁၂/နံၣ်လၢကဆဲးဘၣ်ကသံဉ်ဒီသဒေး Pfizer-BioNTech ဒီးနသးကဘၣ်အိၣ် ၁၈ နံၣ်လၢကဆဲးဘၣ် Moderna မ့တမ့ၢ် Johnson ဒီး Johnson ကသံဉ် ဒီသဒေးတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်အတၢ်ဒိဘၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤတဖၣ်လဲၣ်.

တၢ်အံၤညီန့ၢ်ကမၤန့ၢ်ကသံဉ်အတၢ်ဒိဘၣ်တဖၣ်တသီ မ့တမ့ၢ် သၢသီဖဲနမၤန့ၢ် ကသံဉ်ဒီသဒေးဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ. ကသံဉ်အတၢ်ဒိဘၣ်ညီန့ၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ် လီၤဘျဲးလီၤတီၤ, ညၣ်ထူၣ်ပျါဆါ, တၢ်ဆါလၢနစုၣ်အပူၤဖဲနဆဲးကသံဉ် အ လီၢ်, တၢ်လီၤကီၢ်, တၢ်ခိၣ်ဆါ, စုဆၢခိၣ်ဆါ, တၢ်ဂီၢ်တၢ်ဂံၢ်, တၢ်သးကလဲ ၂, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျဲးတဖၣ်လီၤ. နတၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တလီၤမၤဘၣ်န့ၣ်, ဆဲး ကျၢနကသံဉ်သရၣ် မ့တမ့ၢ် ကသံဉ်ဒေးတက့ၢ်. န

ကြးဆိၣ်ခိးတၢ် ၁၅ တုၤ ၃၀ မဲးနဲးတချုးနဟးထီၣ်လၢတၢ်ဆဲးကသံဉ်အလီၢ် ဒိသိးပုၤဆဲးန့ၢ်နကသံဉ်ဒီသ ဒေးမၤစၢၤနကသ့ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆၢ မ့တမ့ၢ် ကသံဉ် အတၢ်ဒိဘၣ်အဂၤတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲနဆိၣ်ခိးတၢ်အခါ, နဆဲးလီၤမံၤလၢ ကသံဉ်ဒီသဒေး - တၢ်ပူၤဖျဲးလၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ်ကသံဉ်အတၢ်ဒိဘၣ်တမံၤလၢလၢ - vsafe.cdc.gov

နၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢအ ကဆဲးန့ၢ်နကသံဉ်ဒီသဒေးဟံၣ်ဖျါထီၣ်ကသံဉ်အတၢ်ဒိဘၣ် တဖၣ်ဆူ ကသံဉ်ဆဲး တၢ်ခိဆၢတၢ်မၤအသးတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်မၤအကျဲသနူ (Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS)) - vaers.hhs.gov/reportevent.html

ကိး 911 ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆၢတဖၣ်ဖဲနဟးထီၣ် လၢ ကသံဉ်ဒေးဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ. တၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆၢတဖၣ် ပုၤယုာ် ဒီး - တၢ်ကသါကီၢ်ခဲ, မဲာ်ဒီးကိာ်ယုာ်ဘိဆါ, သးစံၣ်ချ့, တၢ်ဂီၢ်ပုၤထီၣ် လၢ အနးလၢနနီၢ်ခိမိၢ်ပုၤဒိတဂၤအလီၤ, တၢ်ခိၣ်မူၤန့ၢ်တယူၤ, ဒီးတၢ်ဂံၢ်စါဘါ စါ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲယဆဲးကသံဉ်ဒီသဒေးဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်မနုၤကမၤအသး လဲၣ်.

နမ့ၢ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒေးခံဘျီန့ၣ်, /မၤတၢ်သ့ၣ်ဆၢဖးကတီၢ်လၢနကဆဲးကသံဉ်ဒီ သဒေးခံဘျီတဘျီအဂီၢ် တက့ၢ်.

နကလိာ်ဖဲကွၢ်ကခါကွၢ်လၢသၢတုၤလွံၢ်န့ၣ်အပူၤလၢနကဘၣ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒေး ခံဘျီတဘျီ န့ၣ်

တၢ်အံၤကယံာ်ဝဲတုၤလၢခံန့ၣ်ဖဲနဆဲးကသံဉ်ဒီသဒေးပုၤပုၤဝံၤအလီၢ်ခံလၢ တၢ်ဒီသဒေးအါကတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤအါဂၤတဆဲးဘၣ်ဒီးကသံဉ်- /နီၣ်ကျၢၢ်ဘၢမဲာ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်ပူၤဖျဲးနီၣ်ထီၣ်တဖၣ်မၤစၢၤတၢ်သ့ လၢကတြိဆၢဒီသဒေး/ COVID-19 အတၢ်ဂၤလီၤအသးဆူပုၤလၢတဆဲးဘၣ် ဒီး ကသံဉ်ဒီသဒေးတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

